

Motion till riksdagen 2017/18:1646

av **Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD)**

Funktionsrätt för alla

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regeringen ser över möjligheten att implementera ett nytt system där inte alla personer med funktionsnedsättning måste ompröva sin assistansersättning efter två år, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett införande av en samordnande koordinator för familjer med ett eller flera barn med funktionsnedsättning eller särskilda behov och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att barn och ungdomar med funktionsnedsättning ska få det stöd de behöver i form av personlig assistans och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att stöd och service ska erbjudas anhörigvårdare och att stödet ska vara lika i hela landet samt tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att se över möjligheten att införa någon form av ”flexjobb” för den som har väsentligt eller permanent nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att undersöka möjligheterna att underlätta för personer i behov av teckentolk att komma in på arbetsmarknaden och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att öppna upp möjligheten att vid behov få ha med personliga assistenter i daglig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att se över hur reglerna för daglig verksamhet kan bli mer flexibla och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regeringen ser över regelverket för daglig verksamhet och dess ersättning och tillkännager detta för regeringen.

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att öka valfriheten och underlätta vardagen för de som behöver hjälpmedel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att systemet för hjälpmedel ses över så att tillgången till hjälpmedel blir likvärdig i hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att rätten till hjälpmedel även avser fritiden för de med funktionsnedsättning och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att man bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att arbeta fram nationella riktlinjer för hjälpmedel för att säkerställa att dessa erbjuds på lika villkor och enligt en nationell prissättningsmodell som ska gälla över hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regelverket för att få ledarhund ses över liksom anslaget och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att ersättningssystemet för assistans ute i kommunerna ses över så att det blir lika i hela landet och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att brukare med assistansbehov själva ska kunna välja vem de vill ha som personlig assistent och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regeringen ser över gällande regelverk för läkarlegitimationer för att förhindra att läkare skriver ut falska läkarintyg till de som söker ersättning enligt LSS eller sjukförsäkringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att regeringen ser över utformningen av LSS-insatserna för att säkerställa att det bedöms likvärdigt över hela landet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Sverigedemokraterna vill aktivt arbeta för alla människors funktionsrätt i det svenska samhället. Vi vill verka för att personer med funktionsnedsättning får det stöd som behövs och ges möjligheter till goda levnadsvillkor. Staten, landstingen och kommunerna har ett gemensamt ansvar att erbjuda metoder som gör funktionsnedsättningar överkomliga oavsett var i landet du bor. Funktionsnedsatta ska kunna ta del av samhällets tjänster och då krävs det utöver valfriheten också ökad tillgänglighet till lokaler, byggnader, utemiljö och information.

Skillnaden mellan en sjukdom och en funktionsnedsättning är att sjukdomar vanligen är övergående, medan en funktionsnedsättning kan innebära livslånga nedsättningar av funktioner. En funktionsnedsättning kan ge konsekvenser för personens möjligheter att utföra olika aktiviteter och begränsa möjligheten att leva det liv man egentligen vill leva.

Det finns inga säkra uppgifter på hur många i Sverige som har en funktionsnedsättning. Det beror främst på att det finns olika definitioner på vad som är en funktionsnedsättning. Enligt Arbetsmarknadsstyrelsen (AMS) och Statistiska centralbyrån (SCB) säger nästan en miljon mellan 16 och 64 år själva att de har någon form av funktionsnedsättning. Drygt en halv miljon bedömer dessutom att deras arbetsförmåga är nedsatt.

Sverigedemokraterna strävar efter ett väl utvecklat system där personer med funktionsnedsättning får det stöd som behövs och ges möjligheter till goda levnadsvillkor för att kunna leva ett liv som alla andra. Detta var också intentionen med lagen om stöd och service (LSS) som är en rättighetslag som ska ge personer med stora funktionsnedsättningar möjlighet att leva som andra. LSS och framförallt assistansreformen har blivit en frihetsreform som förbättrat livskvaliteten för många människor med olika funktionsnedsättningar.

I FN-konventionen om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning fastslås rätten till självbestämmande och rätten att kunna delta i samhället. Sverige, som ratificerat FN:s konvention, har ett ansvar att se till att rättigheterna i konventionen också uppfylls. Konventionen säger att personer med funktionsnedsättning ska ha tillgång till olika former av samhällsservice som ger ett nödvändigt stöd för att förhindra utanförskap och avskildhet från samhället. Trots detta nekas i dag allt fler personer med funktionsnedsättning rätt till stöd på grund av de regler och riktlinjer som nu blivit praxis.

Sverigedemokraterna ser med stor oro på att lagens ursprungliga intentioner vad gäller personlig assistans förefaller ha urgröpts genom de begränsande domar som har beslutats om i olika domstolar de senaste åren. Dessa snäva tolkningar är oförenliga med det som var de ursprungliga intentionerna med LSS och med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning då det ofta leder till att människor inte har samma rätt och tillgång till samhället på lika villkor.

Tvåårsomprövningar av assistansersättning

Alla beslut om assistansersättning ska omprövas efter två år, för att avgöra om behoven fortfarande kvarstår. Vid vissa funktionsnedsättningar som har möjlighet att förbättras och blir mindre begränsande med tiden kan tvåårsomprövning vara berättigad, men inte för alla. Vi är emot att alla personer med funktionsnedsättning måste genomgå den så kallade tvåårsöversynen. Tvåårsöversynen innebär att man granskar och går igenom om en persons behov av personlig assistans kvarstår i samma omfattning som tidigare. Vi menar att om man har vissa typer av medfödda funktionsnedsättningar så är det snarare onödigt byråkratiskt och dessutom förnedrande för individen att minst vartannat år gå igenom och redovisa alla sina behov återigen. Vid vissa funktionsnedsättningar som förbättras och blir mindre begränsande med tiden kan eventuellt tvåårsöversyn vara berättigad men inte för alla funktionsnedsatta när exempelvis ett tillstånd är kroniskt.

Sverigedemokraterna är därför emot att alla personer med funktionsnedsättning måste genomgå denna ofta mentalt påfrestande process och vill att regeringen ser över möjligheten att implementera ett nytt system där vissa undantag kan göras.

Samordnande koordinator

Familjer där ett eller flera barn har en funktionsnedsättning eller särskilda behov är oftast tyngda av mängden kontakter med olika myndigheter. De har därför enligt Sverigedemokraternas mening behov av ett förbättrat stöd i form av en person som kan fungera som spindeln i nätet, en samordnande koordinator. En koordinator skulle öka tryggheten och befria föräldrarna från en del av den omfattande administration av olika insatser som finns kring ett barn med funktionsnedsättning.

Anhörigstöd

Först och främst ska barn och ungdomar med funktionsnedsättning få det stöd de behöver i form av personlig assistans. Föräldrar till barn och ungdomar är de som ofta tvingas ta ett övermåttigt anhörigansvar när assistansen dras in. Det bästa anhörigstödet man kan ge föräldrar som är anhörigvårdare är att inte låta föräldraansvaret bli alltför långtgående vilket det ofta blir då man drar ned assistansen för barnen och ungdomarna.

Vi anser att stöd och service ska erbjudas till anhörigvårdare och stödet till de anhöriga bör vara lika i hela landet. Föräldrar till funktionsnedsatta barn kan exempelvis behöva få avlastning och stöd ibland för att hålla i längden. Föräldraansvaret finns alltid där, precis som för alla barn, men det får inte leda till att man inte kan fortsätta att yrkesarbeta då det ofta kan leda till att familjen får en sämre ekonomi och därmed sämre förutsättningar.

Om familjen så önskar och Försäkringskassans regler uppfylls ska man ha rätt att ha sin förälder som assistent, men det får inte innebära att man inte också ser de anhörigas behov av avlastning ibland.

En meningsfull sysselsättning

Antalet arbetslösa som har en nedsatt arbetsförmåga är många. Var fjärde arbetslös i Sverige har en funktionsnedsättning. Ett vanligt reguljärt jobb är inte alltid ett alternativ för denna grupp som inte kan arbeta fullt ut.

Sverigedemokraterna vill se över möjligheten att införa någon form av ”flexjobb” som är en anställningsform för den som har väsentligt och permanent nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Den som har nedsatt arbetsförmåga kan med ett flexjobb arbeta 100 procent av sin individuella förmåga och få 100 procent av lönen. Arbetsgivaren betalar endast för den tid som flexjobbaren kan arbeta och staten tillskjuter pengar för resterande del av lönen så att arbetsgivaren inte ska behöva betala för mer tid än vad flexjobbaren kan bidra med. Flexjobb har funnits i Danmark sedan 1998 och har där fungerat mycket väl. Tanken med flexjobben är att man ska kunna arbeta efter sin individuella förmåga utan att det ska drabba arbetsgivaren; det är med andra ord en vinst för alla parter.

Vi anser att regeringen bör se över möjligheterna för personer med nedsatt arbetsförmåga på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom att fortsätta arbeta, exempelvis enligt den danska modellen för flexjobb.

Rätt till teckentolk

Det är viktigt att vi arbetar för att försöka sänka de trösklar som finns för funktionsnedsatta så att de kan komma i arbete och inte hindras av sin funktionsnedsättning. Vi anser att det är viktigt att förbättra möjligheten för funktionsnedsatta att förvärvsarbeta. Det finns ett stort behov av flexibla insatser för att förbättra möjligheten för personer med funktionsnedsättning att få eller behålla ett arbete.

En grupp som kan behöva mer stöd för att komma i arbete är personer i behov av teckentolk. De bidrag som i dag finns att söka som arbetsgivare är begränsade och fortfarande administrativt krångliga.

Det stöd som i dag finns att ansöka om ifrån Arbetsförmedlingen är ett stöd som dock är direkt kopplat till utbildning och seminarieverksamhet. Det finns också stöd att söka från regioner och landsting för tillfällig vardagstolkning.

Personer med behov av teckentolk har i dag svårigheter att få arbete utan stöd av någon arbetsmarknadsinsats. Det är nästan dubbelt så vanligt bland döva att ha en högre utbildningsnivå än vad som krävs för yrket jämfört med övriga befolkningen. Många döva bedöms ha nedsatt arbetsförmåga och får då arbete med lönebidrag trots att en anpassad arbetsmiljö förmodligen skulle räcka.

Därför anser vi att man bör undersöka möjligheterna att underlätta för personer i behov av teckentolk att komma in på arbetsmarknaden.

Daglig verksamhet

Det är viktigt att ha någon form av meningsfull sysselsättning och därför anser Sverigedemokraterna att det vore rimligt att öppna upp för möjligheten att vid behov få ha med sin personliga assistent i daglig verksamhet, om det krävs för att kunna utföra sitt jobb och få behålla sin anställning.

Vi anser också att man bör se över hur reglerna för daglig verksamhet kan bli mer flexibla. Om någon själv ordnat en anställning på en arbetsplats, det vill säga en anställning som man inte har blivit anvisad, så anser vi att man ska kunna få ta med sin ersättning till den arbetsplatsen och även till en annan kommun.

Sverigedemokraterna anser att regeringen bör se över regelverket för daglig verksamhet och dess ersättning.

Likvärdig rätt till hjälpmedel

Många människor behöver under delar av eller hela sitt liv använda sig av olika tekniska hjälpmedel för att kunna ta en aktiv del av livet på samma villkor som andra.

Landstingens hjälpmedelscentraler har idag i många fall ett alltför begränsat sortiment. Sverigedemokraterna vill öka valfriheten och underlätta vardagen för alla som behöver olika hjälpmedel genom att införa fritt val som ett komplement till den vanliga förskrivningen av hjälpmedel.

Vi önskar också att systemet för hjälpmedel ses över så att tillgången på hjälpmedel blir likvärdig i hela landet och att fritt val av hjälpmedel för personer med funktionsnedsättning ska införas. Det är också viktigt att rätten till hjälpmedel även

avser fritiden så att man ska kunna ha en aktiv fritid även om man har en funktionsnedsättning.

Sverigedemokraterna anser att man bör ge en lämplig myndighet i uppdrag att arbeta fram nationella riktlinjer för hjälpmedel för att säkerställa att dessa erbjuds på lika villkor och enligt en nationell prissättningsmodell som ska gälla över hela landet.

Ett annat viktigt och för många livsavgörande hjälpmedel är ledarhund. Idag är det stor brist på ledarhundar till synskadade och väntetiden kan vara mer än tre år. Sverigedemokraterna menar att regelverket för att få ledarhund behöver ses över. Enligt lag så måste en person ha fyllt 18 år för att kunna få ledarhund och trots att man vet att en hund skall pensioneras så kan man inte i ”förebyggande” syfte ställa sig i kö och bli aktuell för en ny. Detta innebär inte sällan att en synskadad person som har ledarhund och lever ett ganska självständigt liv under en lång tid kan bli utan och får en helt ny livssituation. Det statliga anslaget till ledarhund har legat stilla i många år samtidigt som kostnaderna under samma period stigit för valpar och veterinärkostnaderna stigit kraftigt. Sverigedemokraterna anser att regelverk och anslag därför snarast bör ses över.

Rätten till valfrihet för brukare

Personer med ett assistansbehov som överstiger 20 timmar per vecka för grundläggande behov får hjälp med detta via Försäkringskassan medan personer vars behov inte överstiger 20 timmar per vecka får denna hjälp via kommunen. Kommunerna sätter då själv beloppet för timersättning. Detta leder inte sällan till att timersättningen är för låg och inte räcker till att anlita någon annan assistans än den kommunen erbjuder och således sätts valfriheten ur spel. Sverigedemokraterna menar att ersättningssystemet för kommunerna bör ses över så att det ser lika ut i hela landet och inte sätter valfriheten ur spel. Det är viktigt att det finns en valfrihet för brukare med assistansbehov så att de själva ska kunna välja vem de vill ha som personlig assistent.

Fusk och falska intyg

Fuskandet och de rena bedrägerierna med ersättning från Försäkringskassan eller LSS har de senaste åren tyvärr varit ganska omfattande. Det tar inte bara resurser från dem som har ett verkligt behov och som behöver samhällets stöd utan det urholkar också förtroendet för myndighetsutövarna.

För att få ersättning från LSS eller sjukförsäkringen behövs läkarintyg. Ett läkarintyg som uppsåtligt intygar osanna förhållanden är förkastligt och inte minst kriminellt. En läkare som medvetet skriver falska läkarintyg bör inte längre få arbeta som läkare och bör därför också fräntas sin läkarlegitimation. Sverigedemokraterna menar att regeringen måste se över gällande regelverk för läkarlegitimationer.

Likvärdighet av beviljandet av ledsagarservice

Kartläggningen som Socialstyrelsen har gjort visar att omkring hälften av landets kommuner har begränsningar som rör inom vilket geografiskt område ledsagarservice

beviljas. Vissa ger endast insatsen i den egna kommunen eller närliggande kommuner. I en del kommuner får personer med en funktionsnedsättning själva stå för extrakostnader i samband med ledsagarservicen, medan andra kommuner beviljar sådan ersättning. Detta gör att det inte blir likvärdigt i landet utan din bostadsort spelar alltför stor roll när det kommer till vilken hjälp och ersättning du får.

Sverigedemokraterna anser att regeringen bör se över utformningen av LSS-insatserna för att säkerställa att det bedöms likvärdigt över hela landet.

Carina Ståhl Herrstedt (SD)

Per Ramhorn (SD)

Christina Östberg (SD)